

ታወት ክቕረፀሉ ዝግባእ ቅዱስ ዉድብ!!

/ፀጋይ ሓድሽ ካብ ኮሚሽን ስነ-ምግባርን ፀረ-ግዕዝይናን ክልል ትግራይ/

ዕለተ ሰንበት ነሓስ 13/12/2004 ዓ.ም ምሽት ኣብ ፈነወ ፊድዮ ድምጺ ኣሜሪካ ዝተዓደመ ድምፃዊ ‘ ታሪኽ፣ባህሊ፣ምዕባሊ፣ቋንቋን ማሕበራዊ ኣነባብራን ሃገረ ኢትዮጵያ ኣንዳዕዲዐ እፈልጦ እየ’ ክብል ፀኒሑ መዓዝ ካብ ኢትዮጵያ ከምዝወፀ እንትትሕተት ቅድሚ 27 ዓመታት ኣቢሉ ምዃኑ እንክይሓነሽ መለሰ።ፀኒሑ ‘ ንጃንሆይ ዝኸውን መወደስ ደርፊ ስምዑኒ’በለ ብወገነይ ኣብ ገንዘብ ምስ ዘለዉ ሰማዕቲ ፊድዮ ክሰምዕ ኣእዛነይ ኩር ኣቢለ እዚ ዝስዕብ ግጥሚ ድዩ ስጋ ዘይብሉ ዓፅሚ ብዜማ ተሰንዩ ተነበበ።

ጃንሆይ ልኡኽ ጌታ

ናይ’ዛ ሃገር ጉልላታ፤

ጊዜኹም ጊዜ ዕብየት ነይሩ

ድሕራኹም ኣልቦ በላሕቲ መራሕቲ ኣይተፈጠሩ፤

ዝገርም ብስምዒት ፀቢብነትን ፅልኣትን ተቓንዮ ዝተደረፈ ደርፊ።ጃንሆይ / ሃፀይ ሃይለስላሴ/ ነዛ ሃገር እንታይ ኣኸሲጠምዋ?እንታይ ኣኸሲርምዋ?ኣንቱም ዕድመ ዝደሮኩም ኩሉ ብዓይንን እዝነ-ህሊናኹም ኣነፃፂርኩም ስለዝረኣኹም ልቢ ግበሩ ኢሉ ክሓልፍ።ንሕና እቶም ድሒርና ዝተካእናኩም መናእሰይ ድማ ታሪኽ ፀኒሑና / ዋላ’ኳ ስጋ እንካ እናተብሃሉ ብዝፅወዑ ኮራኹርም ተዛቢዑ ዝተፅሓፈ ፀብፃብ እነተኾነ/ ኣንቢብናን ሰሚዕናን ዝውሰድ ወሲድና።

እቲ ጉዳይ ከምዚ እናሃለወ ህሉው ኩነታት ሃገር ንልዕሊ 27 ዓመታት ዘይፈልጥ ዝፀመመ ከያኒ ‘ዘበነ ውቤ’ ብመሸንብባ ያኢ ደሪፉ ሞይቱ።ተመዝጊቡ ዘሎ ብ’ ተኣምር’ ዝግለፅ ለውጢ ሪኡ ዘይፈልጥ፣ሰሚዑዎ እንተኾይኑ እውን ንነብሱ ብሰንኪ ዝተገራሰዩ ብዓመታት ተሓቲቦ ዘይፀሪ ዝላደየን ዝመረተን ቄናን ፅልኣት ንዝነሀ ትስፋው ጉዕዞ ክቕበሎ ዝተፀገመ’ ደራፊ’የ’ በሃሊ’ ጃንሆይ ድሕራኹምስ ዓዲ መራሒ ኣይፈጠረላን’ ኢሉና።ሰኒትን ሓድነትናን ሓቢ ሓቢ እናጠዓም ድማ ከምዚ ክብል ወሰኽ፤

እኔ እዘፍናሎህ ከቶ ኣልጨነቅም

ወልታይት ሁመራ ጠገዴ ማይ ፀብሪ

ጎንደር ነው

ትግራይ ሆኖ ኣያውቅም፤

ቐዲ በለ! እንተይሓነሽ ኣሸንቢቡ ክልተ ዞባታት ሰለዑ ናብ ጎንደር ብምሸንሻን ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ትግራይ ዘለዎ ፅልኣት ኣግሃዶ።ነዚ መርዚ ዝኾነ መልእኽቲ ብዙሓት ቅኑዓት ኢትዮጵያውያን ሰሚዖምዎ ይኹኑ።ኣነ ግና ሰሚዐ ካብ ምዕቓጥስ ምላሽ ምሃብ ዳኣ መሪፀ።

ገሌጅም ንፅሑፊይ ተንብቡ ነቲ ዝተጠቐምኩሉ ርእሲ ርእሹም ከምቲ ድምፃዊ'ዶ ስምዒታዊ ኮይንካ ትብሉኒ ትኹን? ትበዘሉ እዚ ሃገር እናመርሐ ዝርከብ ጠንካራ ፖለቲካዊ ውድብ ብክልል፣ ብሃገር፣ ብአህጉርን ዓለምን ብርኪ ዘመዝገቦ ዝረከን ዝድህሰስን ዙሪያ መለሽ ለውጥን ንርእይ ዓወቱ ስዒቡ ዝወሓዙሉ ናእዳ ብእርይ ቁፅር ትፈልጡ ግን ልዕሊ እቲ ዝተጠቐምኩሉ ኣበሃህላ ሰይምኩም ብትንታነ ዝስነ ሞጎስ ' ፈሰስ ከም ማይ ነሓስ' እናበልኩም ከምተዝንቡ እተኣማመን።

ብእምነት ኣርቶዶካሳዊት ቤተክርስቲያን ትሸግቲኦም ቅዱሳን ንክርስቲያናዊ ተጋድሎኦም ዝምጥን ታወት ተቐሪፁሎም ብብሰዓቱ፣ ብመዓልቱን ብብወርሒን ዓመቱን እናተዘከሩ ይነብሩ። እኒ ኣቡነ ገብረመንፈስ ቅዱስን ኣቡነ ተክለሃይማኖትን ንምዝካር ታወትን ቤተክርስቲያናትን ተሃኒፁሎም። ሰዓብቶም ኣብ ቅድሚ ልዑል ፈጣሪ መሰኻኸር ክኹኑሎም ይልምንዎምን ይሰግዱሎምን።

ሓደ እዋን ስሙይ ተፀዋታይ ኩዕሶ እግሪ ዝነበረ ፀኒሑ ብምጥቃም መወኒ ሓሹሽን ካልኣት ተቐባልነት ዘይብሎም ተግባራቱን ዝውቀስ ኣርጅንቲናዊ ዲያን ኣርማንዶ ማራዶና እውን ብሰዓብቱ ቤተ-እምነት ተሰሪሑ ' ሰጊድ ሰላም' ተባሂሉሉ ብማዕኸናት ዜና ዓለም እንትውረ ሰሚዕናን ርኢናን።

ንኣስታት 50 ዓመታት 'ካብ ፈጣሪ ሰማይን ምድርን መለኮታዊ ሓይሊ ተሞሂቡኒ እዩም ተደቢርኩም ስንዱላይ ቅንዕ ኢልኩም ከይትሪኡኒ 'እናበሉ፣ ሕሉፍ ሓሊፉምም ብፍላይ ገተጋሩ ተማሂሮም ከየስልጡሎም ምእንቲ ' ትምህርትስ ክሳብ ራብዓይ ክፍሊ ይኣኸለኩም'ዩ' ኢሎም ዝኣወጁ ጃንሆይ እውን ዶብ ባሕሪ ሰጊሮም ያኢ ፀዲቕምስ ኣብ ሃገሪ ጃማይካ ቤተ-እምነት ተሃኒፁ ክሳብ ሎሚ ይሰገደሎም ኣሎ።

እቲ ኣብ ህዝቢ ትግራይ ተወሊዱ ዓብዩ ገዢ ንአህዛብ እዛ ሃገር ካብ ድቕድቕ ፀልማት ናብ ሙሉእ ቀትራውን ለይታውን ብርሃን ዘሰጋገረ ህ.ወ.ሓ.ት/ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ ዳኣ ንምንታይ እዩ ታወት ደው ዘይብለሉ? ዝብል ሓሳብ ኣልዒለ ኣለኹ። ' እኒህን'ዶ ኣብ ሕምብርቲ ትግራይና ሓወልቲ ስማእታት ዓዲ ሓቂ መቐለ ተሃኒፁ' ንእትብሉኒ፣ እዚ ርዱእ ጌረ እዩ ዘውግዕ ዘለኹ። ብፍላይ ውድብ ህ.ወ.ሓ.ት ልዕሊ'ዚ ክብርን ሞጎስን ዝግበእ ውድብ እዩ ዝብል ፀግዒ ሒዘ እዩ ዝፅሕፍ ዘለኹ።

ውድብ ህ.ወ.ሓ.ት/ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ ብሓቀኛ ዕላሙኡን ውፅኢት መስመሩን ንህዝብታት እዛ ሃገር ብዘምፀኦ ጭቡጥ ኩለ-መዳያዊ ረብሓ ናይ'ቲ ዝወዳእናዮ ሚሊኒየም ጥራሕ ዘይኮነስ ናይ'ቲ ሒዝናዮ ዘለና ሳልሳይ ሚሊኒየም እውን ኮኹብ እዩ ክብለኒ ዝኸኣለ ሓደ ታሪኻዊ መርትዖ ብኣብነት ክቕርብ። ብኣብነት ዘቕርቦ ታሪኻዊ መርትዖ ብግብሪ ዝተብሃለን ዝተፈፀመን ምዃኑ ካብ ኣንደበት ነፍስሄር ሊቀመኳስ ተጋዳላይ ኢያሱ በርህ ዝሰማዕኹዎ እዩ። ነፍስሄር ሊቀመኳስ ተጋዳላይ ኢያሱ በርህ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ንዝፍኖ ሸገር ኤፍኤም ዝሃቦ ቃለ-ምስክርነት'ዩ። ሰሚዕኹም ከተረጋግፁዎ ትደልዩ welwalo_waw@yahoo.com ብዝብል ኣድራሻይ ርኽቡኒ። ነፍስሄር ሊቀመኳስ ተጋዳላይ ኢያሱ በርህ ቃለ-መጠይቕ ንዝካየዱትሉ ጓል ኣንስተይቲ ጋዜጠኛ ዝሃባ ሓቀኛ ፍፃም ከምዘሰዕ ኣዋዲደዮ ኣለኹ።

* * *

መልአከ ገነት ቀረባ መሳርሕቲ ንጉስ ነገስት ሃፀይ ዮውሃንስ ዝነበሩን ዕድመ ፀጊቦም ዝሓለፉ ኣቦ እዮም። መልአከ ገነት ቀረባ መሳርሕቲ ሃፀይ ዮውሃንስ ጥራሕ ዘይኮነስ ክኢላ ከያኒ እውን ነይሮም። እዞም ታሪኻዊ ወላዲ ድሕሪ ሞት ሃፀይ ዮውሃንስ ዓለም ይኣኸለኒ ኢሎም ናብ በረኻ ወፅዮም ኣብ በዓቲ መኒኖም ሰፊሮም። ምስ ሓደ ውላዶም መኒኖም ዝሰፈረሉ በረኻን በዓትን በለስ ሕርሚ ተባሂሉ ዝፍለጥ ጡና በረኻ እዩ።

እዞም ታሪካዊ ወላዲ ዝመነንሉ ህ.ወ.ሓ.ት ቃልሲ ምጅማራ ከባቢ ራእሲ መንገሻ ስዩም መንበረ ስልጣን ተረኪቦም ናብ ቤተ-መንግስቲ ሃፀይ ዮውሃንስ ኣብ ዝተሰየምሉ ወቕቲ ነበረ። ራእሲ መንገሻ ስዩም እዞም ታሪካዊ ወላዲ ኣብ ቤተ-መንግስቲ ብኸብሪ ተቐሚጦም ሕሉፍ ታሪካዊ ፍፃመ ኣብ ብራናን መፃሕፍትን ከቲቦም ከንብሩ ድሌት ነይሩዎም። ይኹን እምበር ታሪካዊ ወላዲ መልኣከ ገነት ፍቓደኛ ብዘይምኻኖም ድሌት ራእሲ መንገሻ ኣይሰመረን።

መልኣከ ገነት ዝሓዘዎን ዝፈልጥዎን ንተተካኢ ወላዲ ከሰግር ዝግበኦ ታሪካዊ ሚስጥር ብዙሕ ነይሩ። ዝሓዘዎን ዝፈልጥዎን ሚስጥር ኣሚኖም ዝነግሩዎ ሰብ ድማ ይደልዩ ነይሮም። እቲ ኹነታት ከምዚ እናሃለወ ህ.ወ.ሓ.ት ትበሃል ውድብ ምምስራታ ይሰምዑ’ሞ፣ ውላዲም ንተጋደልቲ ህ.ወ.ሓ.ት ረኺቡ ከፅወወሎም ይልእኹዎ። ብምኽንያት’ዚ ውላዲም ምስ ተጋደልቲ ኣታኸልቲ ተኹሉን ቸርኔኮን ይራኹብ’ሞ ድሕሪ ምርድዳእ ታሪካዊ ወላዲ መልኣከ ገነት ናብ መዋፈሪ ውድብ ህ.ወ.ሓ.ት ወርዲ ከመፁ ይግበር። ወርዲ ሽዑኡ ቀንዲ መዋፈሪ ውድብን ሰፈር ማእከላይ ኮሚቴ ህ.ወ.ሓ.ትን እዩ ነይሩ።

ተጋዳሊት ነፃነት ኣስፋው ኣብ’ቲ ጊዜ ኣህጉር ኣውሮፓ ኣንተርቲራ ዘስተውዓለት ጋዜጠኛ ፊደዮ ድምፂ ጀርመን ብምዃን ዘገልገለት ስልጥንቲ ነይራ። ታሪካዊ ወላዲ መልኣከ ገነት ናብ ወርዲ ብደገፍ ውላዲም ኣብ ዝመፁሉ ጊዜ ተኣኪቦም ንዝፀንሖዎም ተጋደልቲ ሪኣም፣

“ እዚ ኹሉ እኩብ እንታይ እዩ?” ክብሉ ሓተቱ፣

“ ካድረ ተምሃሮ ህ.ወ.ሓ.ት እዮም” ዝብል ምላሽ ረኺቦም።

እቶም ብሰንኪ እርጋን ኣብ ፈፍርቂ ሰዓት ዝድቅሱ ወላዲ፣

“ በሉ ዝፈልጦ ክዛረብ?” በሉ።

ነዛ ቃል ተንፈሶም ንፍርቂ ሰዓት ዝኸውን ደቀሱ። ታሪካዊ ወላዲ መልኣከ ገነት ዝገርም ባህሪኦም ደቂቶም ምስ ተልዓሉ ዝጀመርዎ ዘረባ እንተይበታተኹ ካብ ዘቋረፅዎ ምቕፃል ፍሉይ መግለጺኦም እዩ። ዘረባና ኣበይ ኣቋሪፅናዮ እንተይበሉ ዘውጠንዎ ሓሳብ ይምልእዎ። ታሪካዊ ወላዲ መልኣከ ገነት ብሰንኪ እርጋን ስገኦም ተሸብሺቡ ኣካላቶም መፅዊቱ እዩ። ነዞም ታሪካዊ ወላዲ በቕሊ ዝስሕበሎም ውሉዲም ኣብ’ቲ ሽዑኡ ጊዜ ዕድሚኡ 82 ዝመልአ ኣረጋዊ እዩ ነይሩ።

ታሪካዊ ወላዲ መልኣከ ገነት ካብ ህራሶም ነቐሶም፣

“ ድሩኡ’ዶ ንህቢ ሃንቀላ ይወልድ! ኣይ ደቂ ጃንሆይ እንዲኹም!!”

ምስ በሉ ህራስ ወሰዶም።

ንተጋደልቲ ህ.ወ.ሓ.ት ደቂ ጃንሆይ ዝብልዎም ዘለዉ ዘርኢ ንጉስ ነገስት ሃፀይ ዮውሃንስ ኢኹም ንምባል እዩ። እዚ ዘረባ’ዚ ንተጋደልቲ ህ.ወ.ሓ.ት ዓብዩ መልእኽቲ ኣሕሊፉሎም። እዞም ወላዲ ቀረባ ሰብ ሃፀይ ዮውሃንስ እዮም። ዝፈልጡዎ ከቢድ ሚስጥር እውን ክህሉ ይኸእል እዩ ክብሉ ሓሰቡ። ኣብዚታት ምትእምማን ምስ ተበፅሖ ታሪካዊ ውላዲ መልኣከ ገነት ኣብ መዋፈሪ ኣትዮም ሓቅነት ዘረበኦም ከምርምር ተኣዘዘ።

ታሪካዊ ወላዲ መልአክ ገነት ዘረበኤም ቀጥ ዝበለን ዘይተዛበወንዮ ኮይኑ፡፡ግብፂ፣ቫቲካን፣ቻይና ምኻዶም ተዛሪቦም፡፡ካብ ዘረበኤም ተበጊሶም ሓቅነቱ ዘረጋግፁ ተጋደልቲ ኣብ ጥቕኡም ኮይኖም ይክታተሉዎም፡፡ዘረበኤም ትኸክል ምዃኑ ምስ ተረጋገፀ፣’ እምበር ክግበር ዝግበኦ ይገበር’ ናብ ዝብል መደምደምታ ተበፅሖ፡፡ነዚ ፀብፃብ ዝተቐበለ ማእከላይ ኮሚቴ ተረዳዲኡ፣

“ ኣብ ዘበነ-ንግስና ሃፀይ ዮውሃንስ ዝነበረ ወታደራዊ ኩነታት እንታይ
ይመስል ነይሩ?ስልጠንኡኸን?ርእሰ ዮውሃንስ ዝበሃል ቅርጺ ተሓቲሙ
ንወታደራት መሃያ’ዶ ይኸፊል ነይሩ?ሸዑኡ ዝካየድ ዝነበረ ኩነት
እንታይ ይመስል?”

ዝብል ሕቶ ብምልዓል ሸዑኡ ወታደራዊ መራሕቲ ዝነበሩ እኒ ኣረጋዊ በርሀ፣ሳሞራ ዮኑስ፣ሰዓረ መኮነን፣ሓየሎም ኣርኣያን ካልኦትን ብመስቀላዊ ሕቶታት ወጠሩዎም፡፡

ግደይ ዘርኣፅዮን ዝመርሖ ኮሚቴ ማሕበራዊ ጉዳይ ዝበሃል ክሓቶ ዝግበኦ ሓቲቱ ዘድልዮ ሚስጥር መዝሚዙ ሰኒዱ፡፡ታሪካዊ ወላዲ መልአክ ገነት ብግደይ ዘርኣፅዮን ንዝምራሕ ኮሚቴ ማሕበራዊ ጉዳይ ዝሃብዎ ሓበሬታ ናብ ተኸዘ ብኣድዋራት ዝተሸፈነ ህልም ዝበለ ጣሻ ብኣሻሓት ዝቐፀሩ ሓራምዝ ዝነበሩሉ ነይሩ ዝብል ይርከቦ፡፡

ታሪካዊ ወላዲ መልአክ ገነት ትግራይ ኣብ ዘበነ ንግስና ሃፀይ ዮውሃንስ ቅርፂ መልክዕ ኣቀማምጥኦ እንታይ ይመስል ነይሩ?ሃፍቲ ኣግራባታን እንስሳ ዘገዳማን ዝብሉ ካልኦት ሕቶታትን ብኣግባቡ መሊሶም፡፡ጉጅለ ባህሊ ህ.ወ.ሓ.ት ብግዲኡ ሕሉፍ ቅያ ኣቦታቱ ተረዳኡ መሊሱ ብምቅላሕን ብምልዕዓልን ኣቢሉ ውድቡ ብሓይሊ ሰብ ክትጠናኸር ምግባር ካብ ዝነበሮ ልኡኽ ተበጊሱ ንታሪካዊ ወላዲ መልአክ ገነት ካብ ዘበነ ፍልስፍና ዘርዳዕዕቑብ ክሳብ ስርዓተ ንግስና ሃፀይ ዮውሃንስ፣ጀግንነትን ቅያን ራእሲ ኣሉላ ኣባ-ነጋ ዝምልከቱ ሕቶታት ኣልዒሉ ፍልጠት ሰነቕ፡፡እዚ ኩነታት ኸኢሊታት ፎቶግራፍ ምስንዳእ ጋዜጣ ወይንን፣ጋዜጠኛታት ድ.ወ.ት.ን ብስእሊ፣ምስልን ድምፅን ሰኒዶምዎ፡፡

ታሪካዊ ወላዲ መልአክ ገነት ሓለፍቲ ዝተፈላለዩ ክፍልታት ህ.ወ.ሓ.ት. ዘዝምልከቶም ሕቶ እናልዓሉ ፍልጠት ሰነቕሎም፡፡

“እስቲ ምስ ንጉስኩም ኣራኽቡኒ”

ዝብል ሕቶ ኣቐረቡ፡፡ልክዕ ከምቲ ንሶም ዝፈልጡዎ ማእጋርን ዝፍራሕን በዓል ወርቂ ዙፋን ንጉስ ሃፀይ ዮውሃንስ ዝኣመሰለ መራሒ ክቐርቡሎም እናተፀበዩ፡፡ታሪካዊ ወላዲ መልአክ ገነት ንዝቐረብዎ ሕቶ ‘ንጉስኩም ይቐረብለይ’ ንምምላስ ህ.ወ.ሓ.ት. ወኪሉ ተጋዳላይ ኣባይ ፀሃዩ ቀሪቡ ንዓመታት ዝቐበሩዎ ሚስጥር ተቐበለ፡፡

ጣልያን ብእንግሊዝ ተቐጥቂጡ ካብ ምድረ ኤርትራን ዉሱን ክፋል ትግራይን እንትሃድም ቀቢሩዎ ዝኸደ ኣቐሓ ኣሎ፡፡ቡቱኡን ምልክቱን ኣብዝን ከምዝን ይመስል፡፡ሓዲኡ ቦታ ካብ ዓድዋ ናብ ተምቤን ኣብ ዝወስድ ፈላፍል ተባሂሉ ዝፍለጥ ቦታ እዩ ዝርከብ፡፡ሓዲኡ ግን ኣብ’ዚ ጥቓ መኒን ዝነበረሉ ዘለኹ በዓቲ እዩ ዘሎ፡፡እቲ ቦታ ካብ ዓይኒ ሕልናይ ክይርሕቐ ደልዩ እዩ ድማ ኣብ’ዚ በዓቲ መኒን ዝነበር ዘለኹ፡፡ስለዚ

እዚ ከምዝኸውን ግበርዎ፡፡ድሕሪ ምባል ንህያብ ሒዞምዎ ዝመጹ ብወርቁ ዝተለበጠ ኣቕሓን መፅሓፍን ካልእን ንተጋዳላይ ኣባይ ፀሃዮ ኣረኩብዎ፡፡

////

////

///

ኣብ ዝብል ዛንታ ደው የብል ቃል ነፍስሄር ሊቀ-መኳን ተጋዳላይ ኢያሱ በርህ፡፡ናይ'ዚ ፅሑፍ ኣቕራቢ ድሒረ ብዝረኹብኩም ጥሉል ድዩ ዘይጥሉል ሓበሬታ ታሪኻዊ ወላዲ መልእክ ገነት ጣልያን ቀቢሩዎ ዝኸደ ኣሎ ኢሎም ንተጋደልቲ ህ.ወ.ሓ.ት. ዝሓበርዎ ኣቕሓ ተረኺቡስ ኣብ ምጥንኻር ውድብ ህ.ወ.ሓ.ት. ናይ ባዕሉ እጃም ኣበርኪቱ ይበሃል፡፡

ካብ'ዞም ታሪኻዊ ወላዲ ከስነቕ ዝደለኹዎ ዓብዩ ቁምነገር ግና ካለእ እዩ፡፡ውድብ ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ህዝባውነቱ ዝሓዘ ናይ ቃልሲ ብስለቱ ኣሸንባይዶ ብውፅኢቱ ተጠቀምቲ ዝኾንና፣ካብ ጅማሩኡ ካብ ሰናይ ጉሓቱ ብዝኣመቱዎ ብኸም እኒ ታሪኻዊ ወላዲ መልእክ ገነት ፍትሓውነቱን ሓቃውነቱን ተረጋጊፁ እዩ፡፡

ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ንዓለም ኣብነት ዝኾነ ወያይዶ ዴሞክራሲ ስርዓት ብኣግባቡ ዝተግበረን ኣብ ምትግባር ዝርከብን ዓወት ዝሓፈሰን መስተንክራዊ ውድብ እዩ፡፡ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ምዕራባውያን ዋሕስና ዝብልዎ ሊበራል ዴሞክራሲ ዝመሰረቱ ስርዓቶም ቁጠባዊ ቅልውላው ረውረው ኣቢሉ እንተናውዖ፡ናህሩ ቁጠባዊ ጎዕዞኡ ዓቂቡ ንምኽድ ዝኸኣለ መርኣዶ ውድብ እዩ፡፡

ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ብኹነታት ለውጢ ኣየር ዝተዛብዐት ዓለም ትድሕነሉ ኣንፈት ዝሓበረን ተቐባልነት ዝረኸቡ ዓለማውያን መራሕቲ ዘበርከተ ሰፈር ፍልጠትን ሊቃውንትን ዝኾነ ውድብ እዩ፡፡ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ኣብ ፅላል ሓንቲ ሃገር እናነበሩ ዘይፋለጡ ህዝብታት ዘፋለጡ “ ብዙሕነትና ሚስጥር ፅባቕናን ሓይልናን፣” ዝብል ናብ ግብሪ ዘሸረፈ ደጋጊምካ “ይካእሎ ዘይሕለሎ፣” ኢልካ ኣወዲስካ ዘይትፀግቦ ውድብ እዩ፡፡

ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. እዛ ሃገር ተጠቐማትሉ ዘይትፈልጥ ሃፍቲ ማይ፣ንፋስን ፀሓይን ናብ ዝብላዕ እንጀራ ዝቐየረ ስራሕ ዕጥቁ ውድብ እዩ፡፡ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ሃገርና ከይትዓቢ ሓሊኹምዎ ዝፀንሑ ማእለያ ዘይብሎም ድሕረታት ናብ ኣደባባይ ወፅዮም ክውገዙ ክቕህሙን ተቐቓሊሱ ዝተዓወተን ኣብ ምቕላስ ዝርከብን ንባዕሉ ኣነጻሩ ዝርእዮሉ ዝልካዕ ዝጭበጥ ዝድህሰስ ኮምፓስ ዝወነነ ውድብ እዩ፡፡

ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ንዘፀለም ከፀልም ላሕ ዘይብል፣የግዳስ ብግልባጡ ጌግኡ ኣሪሙ ኣብ ጎደና ዕቤትን ልምዓትን ደቂ-ሰባት ተሰሊፉ ከም ሰብ ክሓስብን ንህዝቢ ክጠቅምን ዝምዕድ ልቢ ኣዕብዩ ብመስመር ዝገዓዝ መስተ-ውዓላይ ውድብ እዩ፡፡

ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ንዝተኮሰሉ ካብ ምትኳስ ሰኺንካ ምምዝዘንን ኣስተምሃሮ ምሃብን ዘቐድም፣ንዘድመዩ ደመኝኡ ካብ ምድማይ ዝሞጀለ ሓንጎሉ ፈዊሱ ክድሕን ዘይተሓለለ ፃዕሪ ምክያድ ቀዳምነት ሰሪፁ ዝጓዓዝ ውድብ እዩ፡፡

ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ንድሕሪትን ንቕድሚትን እናኸልዐ ዝነብር ኣብሪሁ ብዘይምውዳእ ሽምዓ ዝግለፅ ኣሻሓት ዓወታት ዝተፀምበለ መዓርገኛ ውድብ እዩ፡፡ስለዚ ነዚ ንህዝብን ሃገርን ኣህጉርን ዓለምን ብዝረብሑ ሰናይ ኣተሓሳስባታት ዝተመልእ ውድብ ታወት ተቐሪፁሉን

ቤተ-እምነት ተሃኔፁሉን ብሰዓብቱ እናተመለኸሉን እናተሰገደሉን አልፋ ወ-አሜጋ ከነብር አለዎ። ምክንያቱ አህዛብ እዛ ሃገር ካብ ህልቂት ናብ ምንባር ዘሸጋገረ ቅዱስ ውድብ እዩ'ሞ።

ኣብ መወዳእታ ካብ መሃንዲሳት ውድብ ህ.ወ.ሓ.ት./ኢ.ህ.ወ.ዴ.ግ. ሓደ ዝኾነ ፅኑፅ ተቓላሳይ ተጋዳላይ መለስ ዜናዊ ግቡኡ ፈጂሙ ሓሊፉ ኣሎ። እዚ ታወት ከህነፁሉ ዝግባእ ቅዱስ ውድብ ከም መለስ ዝኣመሰሉ ንሃገር ንአህጉርናን ዓለምናን ዝልውጡ በላሕቲ ተጋደልትን ተቓለስትን ምፍጣርን ምፍራይን ክቕፅለሉ እዩ።
